

Pierre Teilhard de Chardin, een man van geest en toekomst

betreft een lezing over het boek met die titel
(redactie Gerrit Teule, uitgeverij Aspekt).

Toelichting op het onderwerp van de lezing:

Er zijn verschillende ingangen mogelijk om het onderwerp **Evolutie van geest en bewustzijn** te benaderen. Een zeer vruchtbare ingang is om een bepaalde wetenschapper centraal te stellen, die gepoogd heeft alle wetenschappelijke wijsheid van zijn tijd in zijn eigen wereldbeeld te integreren en in verband te brengen met een religieuze en evolutionaire visie op geest, ziel en bewustzijn. Zo'n persoon was Pierre Teilhard de Chardin, een Frans priester, paleontoloog en filosoof. Zijn zienswijze, in combinatie met enkele andere denkers van zijn en onze tijd, geeft een mooi inzicht in de dynamiek van het denken in de afgelopen eeuw.

Met zijn gedurfde denkbeelden kwam hij tijdens zijn leven in een fel conflict met de Rooms Katholieke kerk, maar zijn denken, neergelegd in zijn hoofdwerk "Het Verschijnsel Mens" is nog steeds actueel. In een vervolg daarop, beschreven door de Franse fysicus Jean Emile Charon, komen we terecht bij moderne onderwerpen uit de kwantummechanica zoals 'non-lokale communicatie', 'verstrengeling' en 'informatie' en hun verbindingen modernste wereldvisies. Teilhard was een pionier, die deze onderwerpen weliswaar aanraakte, maar nog niet goed kon duiden. Nu, anno 2017, lukt dat misschien beter, ook al blijft het zoeken en tasten. Belangrijke vragen zijn: wat is ons bewustzijn? Hebben wij een ziel of is dat een onwetenschappelijke illusie? Bestaat er zoiets als een collectief bewustzijn, waar wij allemaal mee verbonden zijn?

Gerrit Teule volgde een technische en exacte opleiding (werktuigbouwkunde) en werkte vanaf 1968 als informatica-specialist bij de firma IBM. Wie zoveel jaren intensief met elektronica bezig is en filosofisch is ingesteld, ontkomt niet aan de vraag: "Wat zijn elektronen nu eigenlijk precies en wat doen ze in deze wereld en in ons leven?" Deze vraag diepte hij uit in talloze artikelen en een reeks boeken, want daar is veel over te zeggen, vanaf natuurkunde en kwantummechanica tot aan diepe filosofie en psychologie. Als exacte technicus bleef hij zich steeds afvragen: "Hoe werkt dit?" Zijn boeken en artikelen gaan over het onderwerp lichaam-geest, elektromagnetisme, en in het bijzonder over de evolutie van het (zelf)bewustzijn.